

GUIA DOCENT

D'HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL

Codi 14.537

Primer curs

Llicenciat en Història Pla 2.000

Curs Acadèmic 2.006-2.007

1. Dades d'identificació

Nom de l'assignatura:	Història Moderna Universal
Caràcter:	Troncal
Nº Crèdits:	9
Títol:	Llicenciat en Història
Cicle:	Primer
Curs:	Primer
Departament:	Història Moderna

Professors :

-Amparo Felipo Orts
-Telesforo Hernández Sempere
-Teresa Canet Aparisi
-Helena Rausell Guillot
-Rafael Benítez Sánchez-Blanco
-José-Miguel Palop Ramos

Grups

Grup A	Dep. d' Història Moderna. 4º pis.
Grup B	Dep. d' Història Moderna. 4º pis.
Grup C	Dep. d' Història Moderna. 4º pis.
Grup C	Dep. d' Història Moderna. 4º pis.
Grup D	Dep. d' Història Moderna. 4º pis.
Grup E	Dep. d' Història Moderna. 4º pis.

2. Introducció a l'assignatura

Esta es una assignatura de **caràcter introductori** i generalista els continguts de la qual respectaran una doble articulació:

a) en relació amb la resta d'**assignatures d' Història Moderna** impartides en el Títol d' Història (Historia Moderna de España, Introducció a la Historia Moderna del País Valencià, Historia Económica en la Edad Moderna, Sociedad en la Edad Moderna, Estado en la Edad Moderna, Historia de la Cultura en la Edad Moderna, Relaciones Internacionales en la Edad Moderna, Historia de América en la Edad Moderna, Conflictividad Social en la Edad Moderna) servirà per a introduir a l' estudiant en els aspectes fonamentals d'unes matèries que seran tractades amb major profunditat en les esmentades assignatures.

b) en relació amb la resta d'**assignatures troncal de 1er curs**, aportarà a l'estudiant una perspectiva global de l'evolució històrica ocorreguda entre els moments finals del món medieval i els començaments de l'època contemporània, servint com a desenllaç i introducció a les matèries amb les que limita cronològicament

3. Volum de treball dels estudiants.

Assistència a classes teòriques.....	50 hores
Assistència a classes pràctiques.....	10 hores
Preparació de la lectura recomanada.....	35 hores
Preparació de treballs pràctics.....	25 hores

Preparació de la matèria objecte d'exàmens.....	75 hores
Realització d'exàmens.....	5 hores
Activitats complementàries: realització y preparació.....	15 hores
Assistència a tutories programades.....	10 hores
Càrrega total.....	225 hores

4. Objectius generals.

a) de caràcter conceptual:

- Familiarització del alumne amb els **continguts conceptuais** inherents a la metodologia modernista.
- Facilitar la comprensió dels grans **processos històrics** que construeixen l'Edat Moderna.
- Introduir a l'estudiant en un mètode que potencie la **síntesi explicativa**, basat en la capacitat de seleccionar, jerarquitzar i articular els esdeveniments de la Història Moderna en els processos històrics dels que formen part.

b) de caràcter instrumental

- Introducció als **procediments** heurístics i metodològics de construcció del coneixement històric aplicats als aspectes tractats en la matèria.

c) de caràcter competencial:

- Desenvolupar les competències de **raonament**, argumentació i ordenació del coneixement, tant a través de la selecció de materials com la discussió i exposició de resultats, tant en treballs en equip com individuals.
- Fomentar la capacitat d'**autocrítica** i superació que potencie la preocupació del estudiant per la qualitat del treball personal.

5. Continguts.

Els continguts de l'assignatura s'organitzaran en cinc blocs:

- BLOC 1: Organització de la societat estamental al voltant del privilegi. Anàlisi del món urbà i rural i de la conflictivitat social.
- BLOC 2: El model demogràfic d'Antic Règim. Estudi de les activitats productives i de l'evolució conjuntural en les tres centúries modernes.
- BLOC 3: Perfils de la cultura i de la religiositat, amb especial incidència en les reformes religioses i en l'evolució cultural dels segles moderns.
- BLOC 4: Anàlisi de l'Estat Modern des del punt de vista de la seua naturalesa i de la seua evolució històrica, amb ajuda dels exemples més destacats.

- BLOC 5: Aborda el surgiment del sistema internacional d'estats en l'Època Moderna i les fluctuacions de la seua organització del segle XVI al XVIII.

6. Adquisició de destreses.

Des de l'estudi d'esta assignatura es pretén que l'estudiant adquireixca un coneiximent crític i historiogràficament actualitzat dels principals continguts corresponents al període històric modern. L'adquisició d'eixa informació qualificada serà instrument per a desenvolupar habilitats de lectura comprensiva, raonament crític i exposició raonada.

L'estudi de la matèria deu constituir un assaig continu de la concepció de la Història com a temps social, superant les visions diacròniques i merament descriptives.

La transmissió del coneiximent deu facilitar la percepció d'un temps històric en el qual s'interrelacionen passat, present i futur.

Els estudiants deuen acostumar-se al raonament multicausal i a les perspectives comparades.

En el procés d'aprenentatge se familiaritzaran amb l'ús d'instruments de recopilació i d'informació propis de la matèria.

7. Habilitats socials.

Seria desitjable que la formació humanística adquirida a través de l'estudi de la Història se projectara socialment en actituds individuals tals com:

Capacitat de raonament crític.

Autoformació permanent.

Comunicació oral i escrita adequada.

Competència en la gestió de la informació.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Motivació per l'esforç personal.

Foment del treball en equip.

Compromís ètic.

8. Temari i Planificació temporal.

a) Temari:

I.- LA SOCIETAT ESTAMENTAL.

1. Fonaments bàsics d'una societat desigual: els estaments privilegiats.
2. La societat urbana: estructura compositiva i marginació social.
3. La societat rural: els models senyorials.
4. La conflictivitat social: rebel·lions polítiques i revoltes populars.

II.- HISTÒRIA ECONÒMICA.

1. El model demogràfic.
2. L'economia agrària.
3. Els descobriments geogràfics i el capitalisme mercantil.
4. La producció manufacturera: de la ciutat al camp.

III.- CULTURA Y RELIGIOSITAT.

1. Aspectes bàsics de la cultura en l'Edat Moderna.
2. Les reformes religioses.
3. La personalitat cultural dels segles moderns.
4. Les activitats intel·lectuals: ciència i pensament.

IV.- L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA.

1. Les "Noves Monarquies" i el dualisme estamental.
2. L'Estat absolut i el reformisme il·lustrat.
3. Les monarquies absolutes europees.
4. Els sistemes polítics no absolutistes.

V.- LES RELACIONS INTERNACIONALS.

1. El sistema internacional d'Estats. La guerra i la "revolució militar".
2. L'era de l'Hegemonia Hispànica.
3. Les transformacions de l'escenari europeu al segle XVII.
4. El sistema d'Equilibri europeu i les seues crisis en el segle XVIII.

b) Planificació temporal:

	Setmanes	h. teòriques	h. pràctiques	Total bloc
BLOC 1	6	10	2	12
BLOC 2	6	10	2	12
BLOC 3	6	10	2	12
BLOC 4	6	10	2	12
BLOC 5	6	10	2	12
Totals	30	50	10	60

9. Bibliografia

I.- MANUALS GENERALS:

- BENNASSAR, B. y otros: **Historia Moderna**. Madrid, Akal, 1980.
- CORVISIER, A.: **Historia Moderna**. Barcelona, Labor, 1977.
- ENCISO, L.M.: **La Europa del siglo XVIII**. Barcelona, Península, 2001.
- FLORISTÁN, A. (Coord.): **Historia Moderna Universal**. Barcelona, Ariel, 2004.
- HINRICHS, E.: **Introducción a la Historia de la Edad Moderna**. Madrid, Akal, 2001.
- KOENIGSBERGER, H.G.: **El Mundo Moderno, 1500-1789**. Barcelona, Crítica, 1991.
- MARTÍNEZ, E. y otros: **Introducción a la Historia Moderna**. Madrid, Istmo, 1991.
- MOLAS, P. y otros: **Manual de Historia Moderna**. Barcelona, Ariel, 1993.
- RIBOT, L. (Coord.): **Historia del Mundo Moderno**. Madrid, Actas, 1992.
- RUDE, G.: **Europa en el siglo XVIII**. Madrid, Alianza, 1985.
- TENENTI, A.: **La Edad Moderna. Siglos XVI-XVIII**. Barcelona, Crítica, 2000.

II.- MANUALS SECTORIALS:

- ANDERSON, P.: **El Estado absolutista**. Madrid, Siglo XXI, 1979.
- KAMEN, H.: **La sociedad europea (1500-1700)**. Madrid, Alianza, 1986.
- KRIEDTE, P.: **Feudalismo tardío y capital mercantil**. Barcelona, Crítica, 1982.
- LEON, P. (Dir.): **Historia económica y social del mundo**. Vols. 1-3. Madrid, 1979.
- VRIES, J.: **La economía de Europa en un periodo de crisis (1600-1750)**. Madrid, 1979.

III.- COL·LECCIONS:

Historia del Mundo Moderno, de Cambridge University Press. Vols. I-VIII y XIV (Atlas).

Historia de Europa de Oxford:

J. BERGIN (Ed.): **El siglo XVII**. Barcelona, Crítica, 2002.

T.C.W. BLANNING: **El siglo XVIII**. Barcelona, Crítica, 2002.

Historia de Europa de Ed. Siglo XXI:

J.R. HALE: **La Europa del Renacimiento, 1480-1520.**
G.R. ELTON: **La Europa de la Reforma, 1517-1559.**
J.H. ELLIOTT: **La Europa dividida, 1559-1598.**
G. PARKER: **Europa en crisis, 1598-1648.**
J. STOYE: **El despliegue de Europa, 1648-1688.**
O. HUFTON: **Europa: privilegio y protesta, 1730-1789.**

Historia Universal de Ed. Siglo XXI:

R.. VAN DÜLMEN: **Los inicios de la Europa moderna, 1550-1648.**
G. BARUDIO: **La época del absolutismo y la Ilustración, 1648-1779.**

Iniciación a la Historia de Ed. Akal:

M. PÉRONNET: **El siglo XVI. De los grandes Descubrimientos a la Contrarreforma.**
Y.-M. BERCÉ y otros: **El siglo XVII. De la Contrarreforma a las Luces.**
M. PÉRONNET: **Del Siglo de las Luces a la Santa Alianza. 1740-1820.**

Atlas Histórico Mundial. Vol. I.: **De los orígenes a la Revolución Francesa.** Madrid, Ist

10. Metodologia docent.

- 1.- **Classes teòriques** que desenvoluparan els aspectes fonamentals del programa.
- 2.- **Classes pràctiques** d' anàlisi de textos, mapes, gràfics, obres d'art i altres materials docents.
- 3.- Programació de **Lectura de la bibliografia** recomanada en cada moment.
- 4.- **Treballs individuals** pràctics, realitzats a partir de materials docents del tipus dels utilitzats en las classes pràctiques.
- 5.- **Activitats complementàries:**

Els alumnes d'esta assignatura s'incorporaran en data a concretar, dins de la primera quinzena de març, al cicle de conferències que anualment organitza el Departament de Història Moderna sobre temes punters d'esta especialitat. La seua participació en esta activitat s'orienta a cobrir aspectes de la seua formació acadèmica no contemplats en altres de les tasques complementàries. Per una banda, se pretén que participen de forma pràctica en la construcció de metodologies d'apropament i presentació de temes punters en la historiografia modernista o d'actualitat històrica i que se familiaritzen amb la presentació concisa i científica de síntesis explicatives i debats historiogràfics, destinats a un públic amb formació i nivell acadèmics variats. L'estudiant comença així a prendre contacte amb tècniques d'anàlisi, síntesi, divulgació i exercici personal de transmissió oral de continguts. Junt a això, la metodologia de treball en esta activitat desemboca en la realització d'actives discussions i debats sobre el tema exposat. Este aspecte familiaritza i introdueix a l'alumne en la discussió ordenada, àgil i participativa del tema exposat, aspecte que pot aplicar en la seua activitat acadèmica posterior i que implica la prèvia captació de les idees expressades pels interlocutors, a més d'un interessant esforç de formulació dels aspectes discrepans o complementaris. En fi, este tipus d'activitat servirà també per a

ampliar l'horitzó d'inquietuds intel·lectuals en l'alumne i per a trencar barreres en la dinàmica de discussió i debat oral dels temes.

7.- Cronograma d'Història Moderna Universal.

SETMANA	octubre	Desembre	gener	febrer	Març	abril	Juny
primera			vacances	Exàmens parcials		Entrega Pràctics	
segona				Exàmens parcials	Activitats Compl. Història Moderna	Pasqua	Exàmens finals
tercera		Entrega pràctics			Entrega Activitats complementàries		Exàmens finals
quarta		Vacances	Exàmens parcials				Exàmens finals

8. Avaluació.

a) Composició percentual de la qualificació final:

	Activitat qualificada	%
1	Proves escrites	50
2	Lectura de bibliografia	25
3	Treballs pràctics	15
4	Activitats complementàries	10

b) Procediments d'avaluació:

▪ **Proves escrites:**

- Examen **parcial**: a realitzar sobre el 50% de la matèria; serà eliminatori amitjanant-se amb la qualificació obtinguda en l'examen final (en aquest cas segon parcial).
- Examen **final**: a realitzar sobre la matèria restant si s'ha realitzat la prova anterior (examen parcial), o sobre tota la matèria en cas contrari.

- **Lectura de bibliografia**: serà controlada i qualificada mitjançant un mínim de tres proves.

- **Treballs pràctics personals:** comentaris de textos, mapes o altres materials docents; se n'avaluaran 2 per a la nota final.
- **Activitats complementàries:** cada professor avaluarà els exercicis de síntesi i valoració personal realitzats.